

Sygn. akt: I C 2229/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Zawierciu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Wolak
Protokolant:	stażysta Sylwia Duma-Syrek

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2018 r. w Zawierciu

sprawy z powództwa (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.

przeciwko M. B.

o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 2229/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł w dniu 15.09.2017r. pozew o zasądzenie od pozwanego M. B. kwoty 30 000 zł wraz z odsetkami umownymi od kwoty 14 065,19 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie przekraczającej dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 15 934,81 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzone pozwem roszczenie wynika z braku zapłaty przez pozwanego z tytułu umowy o pożyczkę zawartej w dniu 3.08.2009r. pomiędzy pozwanym a (...) Bankiem (...) S.A. w K.. Z uwagi na rażące naruszenie w części dotyczącej warunków spłaty przedmiotowa umowa została wypowiedziana. Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności zawartej w dniu 19.07.2013r. powód nabył wierzytelność przysługującą pierwotnemu wierzycielowi względem strony pozwanej, wynikającą z wyżej wskazanej umowy kredytowej, wraz z prawem do naliczania odsetek. Poprzedni wierzyciel w związku z nieuregulowaniem przez pozwanego zobowiązań z umowy wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, a następnie uzyskał do niego klauzulę wykonalności i skierował sprawę na drogę postępowania egzekucyjnego. W celu prowadzenia postępowania na rzecz nowego wierzyciela konieczne jest uzyskanie przez powoda tytułu wykonawczego. Niniejszym postępowaniem powód dochodzi części należności wynikającej z umowy zawartej pomiędzy pozwanym a poprzednim wierzycielem. Na kwotę dochodzoną niniejszym pozwem składają się następujące kwoty: 14 065,19 zł tytułem niespłaconej kwoty kapitału, 6 823,94 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela, 739,52 zł tytułem odsetek umownych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela, 345,94 zł tytułem opłat windykacyjnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela, 89,57 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego naliczonych przez poprzedniego wierzyciela, 7 935,84 zł tytułem odsetek

karnych naliczonych od kwoty niespłaconego kapitału w okresie od dnia 20.07.2013r. do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie według stopy odsetek umownych. Pozwany pomimo skierowanego do niego wezwania do zapłaty nie uregulował swojego zadłużenia względem powoda, jak też nie przedstawił własnej propozycji polubownego załatwienia sprawy.

Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Zawierciu nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 27.09.2017r. w sprawie o sygn. akt I Nc 2060/17, uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pozwany wniósł skutecznie sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa. Pozwany podniósł przede wszystkim zarzut przedawnienia roszczenia. (k.39-40 akt)

Replikując na sprzeciw pozwanego powód w piśmie z dnia 14.05.2018r. wskazywał, że zarzut przedawnienia nie powoduje jednak, iż zobowiązanie pozwanego wygaśnie, a jedynie może skutkować brakiem możliwości uzyskania przez powoda tytułu egzekucyjnego. Zobowiązanie to będzie nadal istniało – przekształci się jedynie w zobowiązanie naturalne (niezupelne). Wierzytelność dochodzona w przedmiotowym postępowaniu będzie mogła stanowić przedmiot publicznej oferty sprzedaży wierzytelności. Niezależnie od powyższych okoliczności powód proponował pozwanemu zawarcie ugody. (k.49-51 akt)

Sąd Rejonowy ustalił i zważył co następuje :

Sąd podczas rozprawy w dniu 14 listopada 2018r. dopuścił dowody z dokumentów przedstawionych przez stronę powodową, to jest: umowy o pożyczkę z dnia 3.08.2009r., zawartej przez pozwanego z (...) Bankiem (...) S.A. w K., bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez Bank w dniu 2.12.2010r., postanowienia z dnia 14.01.2011r. wydanego w sprawie sygn. akt I Co 24/11 przez Sąd Rejonowy w Zawierciu, wypowiedzenia umowy pożyczki z dnia 11.02.2010r. dla ustalenia daty wymagalności roszczeń dochodzonych pozwem i charakteru tych należności (k.24-28 akt), a także umowy przelewu wierzytelności z dnia 19.07.2013r. wraz z wyciągiem z wykazu wierzytelności objętych umową przelewu, zawiadomienia o przelewie wierzytelności z dnia 19.07.2013r., informacji o zmianie numeru rachunku do wpłat z dnia 23.03.2016r. dla ustalenia okoliczności związanych z nabyciem wierzytelności przez powoda oraz wysokości i charakteru nabytych przez powoda wierzytelności (k. 13-15,18, 23, 29, 30 akt).

W oparciu o wskazane dowody Sąd ustalił, że pozwany M. B. był stroną umowy pożyczki gotówkowej o nr (...), zawartej w dniu 3.08.2009r. z (...) Bankiem (...) S.A. w K.. Kwota pożyczki wynosiła 12 000 zł. Spłata miała nastąpić w ustalonych ratach do dnia 10.08.2014r.

Pozwany nie wywiązał się z przyjętych na siebie zobowiązań wynikających z zawartej umowy pożyczki. (...) Bank (...) S.A. w K. w dniu 11.02.2010r. wypowiedział umowę pożyczki, stawiając pozostałą do spłaty kwotę zadłużenia w wysokości 14 841,80 zł w stan natychmiastowej wymagalności z dniem 28.03.2010r., a następnie w dniu 2.12.2010r. wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny, któremu Sąd Rejonowy w Zawierciu postanowieniem z dnia 14.01.2011r. nadał klauzulę wykonalności w sprawie o sygn. akt I Co 24/11. W oparciu o uzyskany tytuł wykonawczy Bank wszczął postępowanie egzekucyjne, które prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zawierciu M. W.. Postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne, o czym świadczy adnotacja uczyniona na tytule przez Komornika w dniu 10.02.2012r.

W dniu 19.07.2013r. została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A. w K. a (...) Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W., w tym wierzytelności przysługującej uprzednio pierwotnemu wierzycielowi względem strony pozwanej, wynikającej z zawartej umowy pożyczki. Jednym z załączników do umowy sprzedaży wierzytelności był wykaz nabytych wierzytelności. W piśmie z dnia 19.07.2013r. wierzyciel pierwotny wystosował do pozwanego zawiadomienie o przelewie wierzytelności.

W piśmie z dnia 23.03.2016r. powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty wierzytelności, wskazując wysokość zadłużenia (k. 30 akt).

Pozwany M. B. podczas rozprawy wyjaśnił ponadto (k.55 akt), że od chwili wypowiedzenia umowy pożyczki nie dokonywał żadnych wpłat na poczet spłaty pożyczki. Nikt też nie kontaktował się z nim w sprawie spłaty tej pożyczki. Przyczyną, dla której zaprzestał spłaty była utrata pracy ok. 10 lat temu. Od tego czasu stale szukał pracy w kraju, za granicę nie wyjeżdżał. Do chwili wniesienia pozwu także strona powodowa z nim się nie kontaktowała, dlatego roszczenie uległo przedawnieniu. Żadnych porozumień, ani ugód co do spłaty pożyczki nie zawierał.

W przedmiotowej sprawie należało w pierwszej kolejności przeanalizować kwestię przedawnienia dochodzonego niniejszym pozwem roszczenia, który to obowiązek ciąży obecnie na Sądzie z urzędu. Stwierdzenie, iż dochodzona należność uległa przedawnieniu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawno-materialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17.02.2006r. III CZP 84/05, LEX nr 171726).

W obecnie obowiązującym stanie prawnym (z dniem 9.07.2018r.) w myśl regulacji [art. 117 § 2¹ k.c.](#) po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Zgodnie zaś z [art. 5 ust. 4](#) ustawy z dnia 13.04.2018r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018.1104), roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jedynie w wyjątkowych przypadkach sąd może, po rozważeniu interesów stron, nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności ([art. 117¹ § 1 k.c.](#)).

Roszczenie powoda jako roszczenie majątkowe podlega przedawnieniu. Zgodnie z [art. 117 § 1 i 2 k.c.](#) z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Skutek przedawnienia następuje po upływie określonego terminu i polega na tym, że wprawdzie roszczenie istnieje nadal, ale ten, przeciwko komu ono jest skierowane, może uchylić się od jego zaspokojenia. Osoba, przeciwko której przysługuje roszczenie może zatem bez ujemnych konsekwencji prawnych odmówić podjęcia zachowania, do którego jest zobowiązana. Sam upływ terminu przedawnienia nie wyklucza ani dobrowolnego spełnienia świadczenia przez zobowiązanego, ani wszczęcia procesu przez uprawnionego. Nawet prawomocne oddalenie powództwa ze względu na przedawnienie nie zmienia jednak tego, że nadal istnieje roszczenie w postaci naturalnej, do którego ma zastosowanie [art. 411 pkt 3 k.c.](#) Stwierdzenie przedawnienia w procesie polega na odmowie zaspokojenia dochodzonego pozwem roszczenia z powołaniem się na przedawnienie bez konieczności wskazywania właściwego przepisu ustalającego termin przedawnienia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22.02.2007 r., [IV CSK 1/07](#), LEX nr 274225).

W myśl [art. 118 k.c.](#) roszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przedawniają się z upływem 3 lat. Zastosowanie 3 – letniego terminu przedawnienia zależy jednak od kwalifikacji roszczenia z punktu widzenia jego związku z określonym rodzajem działalności. Ten określony rodzaj działalności wiązać zaś należy z działalnością, którą prowadzi wierzyciel występujący z roszczeniem, a nie z charakterem stosunku prawnego, z którego to roszczenie wynika, lub charakterem działalności prowadzonej przez dłużnika. O tym, czy roszczenie jest związane z prowadzoną działalnością gospodarczą decydują więc cechy podmiotu, któremu ono przysługuje. Bez wątpliwości 3 – letni termin przedawnienia dotyczy roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz roszczeń banków wobec osoby nie będącej przedsiębiorcą. Bank, który udzielił pozwanemu pożyczki był przedsiębiorcą, do którego zakresu działania należało m. in. udzielanie pożyczek (por. wyrok Sądu Najwyższego z dn. 10.10.2003r.

II CK 113/02, LEX nr 106951).

W niniejszym postępowaniu mamy do czynienia z sytuacją, że doszło do wydania przez poprzednika prawnego powoda bankowego tytułu egzekucyjnego, któremu nadano klauzulę wykonalności. W oparciu o wydany tytuł wykonawczy zostało wszczęte bezskuteczne postępowanie egzekucyjne. Następnie wierzytelność stała się przedmiotem cesji. Powód nie jest podmiotem prawa bankowego i nie jest uprawniony do prowadzenia egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego.

Otóż zgodnie z uchwałą 3 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29.06.2016r. sygn. akt III CZP 29/16 nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na podstawie art. 123 § 1 pkt. 1 k.c. Sąd Najwyższy w motywach podjętej uchwały potwierdził, że w razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczności wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 k.c.). Co do zasady nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu.

W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności. Nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne. Dlatego też w ocenie Sądu Najwyższego cesjonariusz nie może powołać się na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wynika to z wyjątkowości przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego, co prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób niż w nim wskazane, za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela – banku, prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem.

Z przedstawionych przez powoda dokumentów wynika, że wierzytelność wynikająca z umowy bankowej z dnia 3.08.2009r., zawartej z pozwanym, stała się wymagalna z dniem 28.03.2010r., zatem roszczenie przedawniło się z upływem 3 lat od tej daty, zgodnie z treścią art. 118 k.c., jako dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Tymczasem powód skierował pozew do Sądu dopiero w dniu 15.09.2017r.

Wobec powyższego zgodnie z art. 117 § 2¹ k.c. powództwo podlega oddaleniu w całości, gdyż skutkiem przedawnienia jest brak możliwości dochodzenia zarówno roszczenia głównego, jak i odsetek za opóźnienie. Zgodnie bowiem z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26.01.2005r., III CZP 42/04, LEX nr 141130). Powód, nie będący bankiem, nie może skutecznie powoływać się na przerwy w biegu przedawnienia spowodowane nadaniem sądowej klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu i prowadzonym na jego podstawie postępowaniem egzekucyjnym.